

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.

Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno priznana in priporočena.

474

Na pomoč dušam v vicah!

"Radodarnost je prijetna vsem živim, pa tudi mrtvim ne odrekaj miloščine!"
(Sir. knj. 7, 8.)

IGRA, da, naj-nevarnejša in najnegotovejša igra je človeško življenje. Dan se vrsti za dnevom, tedni pode me-

mece, in leto za letom tone v brezmejno večnost. Ljudje, najpopolnejša bitja na zemlji, se porajajo drug za drugim ter doživljajo zapovrstjo dogodke za dogodki, vesele in žalostne, malenkostne in znamenite, dokler jih ne dohiti najzadnji, najusodnejši in najpomembnejši, — dokler ne potrka trpka smrt

na človekove duri ter ne odpelje duše iz njegovega telesa. In glej! Nič drugega kakor ihteče žalovanje, vroče solze, obupen jok in mrtvo truplo ostane v hiši za kruto smrtjo. Za umrlim se solzi in plaka cela hiša, vse sorodstvo, merda cela vas, cela srenja, vsa dežela ali celo celokupna država. Pa naj je tudi to slednje, pokojnikova duša mora pred strogega sodnika, pred Stvarnika vsega sveta, pred vsemogočnega Boga, ki je izvor vsega življenja in zapoveduje smrti. Tu, pred nebeškim sodnim stolom se odloči njena usoda, ali gre čista in neomadeževana liki lilijin cvet med presrečno nebeško družino, ali jo pahne užaljeni nebeški sodnik vso grešno in blatno v grozno trpljenje hudičevega kraljestva

— v strašni pekel, ali pa mora še ne dovolj čista za nebeško veselje v očiščevalnico — v vice. Nepopisno hrepenenje po vživanju nebeškega veselja je najgroznejše trpljenje duše v vicah. Vijoč se v teh strašnih mukah milo zdihuje duša ter ječe prosi pomoči od svojih sorodnikov, prijateljev in znancev na zemlji.

Usmiljena srea dobrih ljudi ustanavljajo razna dobrodelna društva, katera skrbе za osirotele otroke, pomagajo ponesrečencem ter preživljajo in prehranjujejo onemogle starce in starke. Nekateri so v cellem svojem življenju nesrečni. Ali imajo nesrečo v svoji družini, ali so bolehave, ali se jim nič ne posreči, karkoli započno. Tretji delajo in se mučijo vse svoje žive dni ter se preživljajo s težkim in napornim delom, a vendar so vedno siromašni ter trpe ob vsej svoji pridnosti silno pomanjkanje. Četrtni se rode pohabljeni, vsled česar morajo prenašati venomer zasmehovanje in zaničevanje od strani hudobnih ljudi. In kdor obrne dobra dela, nesreče, trpljenje, zaničevanje in pomanjkanje vprid dušam v vicah, ta jim je prijatelj in velik dobrotnik. Taka dela mu bodo z obrestmi zaračunjena pred sodnim stolom božjega sodnika. Pa ne samo s tem, ampak tudi s pristrčno in pobožno molitvijo zelo veliko pomaga ubogim dušam v vicah. Če izmoliš očenaš za uboge duše v vicah, jim je silno veliko trpljenja izpregledanega, če pa daš maševati zanje, potem jim je odpuščenih neizmerno veliko kazni.

Katoliška cerkev venomer opo-

minja svoje vernike, naj nikar ne pozabijo vernih duš, dokazovaje z jasnimi zgledi, kako silno so potrebne duše v vicah naše pomoči. V ta namen obhaja tudi vsako leto god vseh vernih duš. Vsako leto ožive tisti dan po Vseh svetih pokopališča po svetu. Kdor ima le koga na božji njivi zakopanega, pohiti tisti dan na njegov grob, ga okinča z venci, in gorečimi svečicami. Človeku se zdi na vernih duš dan, kakor bi mu bili mrtveci bližji, kakor bi se pogovarjali z njim. Zdi se mu, kakor bi se celo pokopališče izpremenilo v ognjene vice, iz katerih vijejo naši rajniki roke k nam ter nas prosijo pomoči. Tu prosi milo sin, ali hči svoje stariše, sestre in brate, tam zdihuje v silnih mukah mati ali oče ter prosi svoje otroke rešitve. Vse polno je izhujšanih rok, izmučenih obrazov in objokanih oči, okoli katerih se oblizuje strašen ogenj!

In prijatelji, ali se ti ne omehča sree ob tem pogledu in se ti ne zasmili tvoja hči, ali tvoj sin, tvoji stariši ali tvoji znanci in prijatelji v teh groznih mukah in strašnem plamenu?! Mislim, da ni na svetu tako trdosrčnega človeka, ki bi ga ne prevzelo nepopisno trpljenje vernih duš v vicah. Zato pa bo vsakdo sklenil v svojem srečju na ta dan, da hoče neprestano pomagati ubogim dušam v vicah, in to z dobrimi deli na zemlji, s pobožnimi molitvami, s svojim pozemelskim trpljenjem in pomanjkanjem, s postom in svetimi mašami. In prepričan naj bo, da mu bodo verne duše hvaležne ter dosepeši v nebеса molile zanj pred Bogom.

Morda pa bi se le kdo upal izgovarjati, češ, da mu ni treba moliti za tega, ali onega, ker je šel vsled svojega pobožnega in lepega življenja naravnost v nebesa. Temu odgovarjamo samo s tem, da je veliko poklicanih, a malo izvoljenih. In ker pravi sveto pismo, da ne pojde nič nečistega v nebeško kra-

ljestvo, in ker nam je znano, da tudi vsak pravičnik greši sedemkrat na dan, moramo reči, da je zgornji izgovor popolnoma neveljaven in neprimeren.

Potemtakem le neprenehoma molimo za verne duše v vicah ter jim pridno posvečajmo vse svoje veselje in trpljenje!

Vrnitev.

Slike pestre, plehke sence
gleda mož v metežu ceste,
ričev blesk in zapeljivost,
divjo strast, sveta slepljivost.

Krene v stran, Tja v malo cerkev
stopi vtrujen hrepeneja:
Išče, česar ni na svetu!
Saj drhti ves koprnenja,

in ljubezen tli mu v prsih,
polnih blodnega viharja...
Tu nevidna sila tira
ga pred čudo, glej, oltarja!

In skesan poklekne Predenj,
ki ga usta prej so klela.
Solza mu za solzo bridko
zdaj namaka lica vela.

Nekaj o špiritistih.

Ljudje, ki nočejo verovati v Boga, so pogosto največji prazni, — babje — in vražjeverci. Vsako neumnost rajši verujejo, kakor v pravega Boga. Verujejo, da je številka 13 nesrečno število, da je petek ali tudi torek nesrečen dan, da imajo nekateri ljudje oči, s katerimi morejo začarati, odvzeti n. pr. kravi mleko, storiti otroka bolnega itd.

V Boga ne verujejo, v hudobca pa. Ako pa celo zavržejo peklenščka, pa verujejo v vsakojake neumnosti.

Med take praznovrce spadajo tudi špiritisti. Ti verujejo v "duhove" in pravijo, da imajo nekatere osebe tako moč v sebi, s katero zamorejo priklicati duha kakega umrlega človeka, da znjim govorega vprašujejo, duh jim odgovarja, deli celo darove kot cvetke, sadje itd.

Vse to je navadna goljufija, prevara, katero uporabljajo "kunštni" ljudje, da vlečejo lahkovernežem denar iz žepa. Nikdo še ni s pomočjo špiritizma neovrgljivo dokazal, da je priklical dušo umrlega, še manj pa, da bi ta duša govorila ali celo "občinstvo" obdarovala.

Pač pa imamo polno dokazov o prevarah in goljufijah. Tiste glumače, ki so trdili, da morejo priklicati duha, ki bo govoril, se je razkrinkalo kot navadne goljufe in lažnjivce.

Osebi, ki "zna" priklicati duha, pravijo "medium". Tak medium z imenom gospa Cadwell iz Brooklyna, N. Y., je leta 1890 prirejala v New Yorku špiritistične seje, kjer so "nastopali" razni duhovi. Štirje poročevalci Newyorškega lista "New York World" trije gospodje in ena dama so sklenili ta medium razkrinkati. Gospodje so imeli v rokavih skrite električne žarnice, vsak po dve. Pri špiritistični seji je bilo zbranih okolo 40 oseb. V dvorani je vladala skrivnostna tema. Zdaj se je prikazal kak umrli pes-

nik, zdaj zopet kaka slovita, že davno mrtva gledališka igralka, tu Indijanka in več drugih. Ko se zopet prikaže posebno slaven duh, ga na dogovorjeno znamenje vsi štirje zgrabijo, "duh" se obupno brani, šest električnih svetilk zažari, dvorana je svetla kot podnevi in čudom se čudijo vsi. Duh je bila gospa Cadwell. Za to svojo spretnost je bila obsojena na daljši zapor.

Ana Rothe je bila tudi tak imeniten špiritističen medium v Berlinu, tako izvežban, da je včasih na en večer dobila vstopnine nad 1000 mark. Pri njenih špiritističnih vajah so deževale ljubke cvetke — "gartrože" — med občinstvo. Te rože so božda prinašali duhovi iz "onega" sveta. Toda glej ga spaka, izvedelo se je, da je madame Rothe te rožice kupila pred sejo pri vrtnariju. Dne 1. marca 1902 sta prišla na sejo dva preoblečena policijska uradnika. Ko so začele padati cvetke med začudeno občinstvo, zgrabi bliskoma policijski uradnik Ana Rothe za roke. Pri preiskavi so našli na njeni obleki ogromne žepe, v katerih je imela 153 vrtnic, 2 citroni in 3 pomeranče. Ta 52 letni "medium" s cvetkami je bil obsojen zaradi goljufije na en in poldrugo leto ječe.

Takih in podobnih slučajev bi lahko navedli mnogo.

Ne rečemo, da ni med nehom in zemljo še nam neznanih moči in sil, toda prvič te moči niso nadnaravne, drugič pa nam še nikdo ni mogel jasno pokazati delovanja in učinkovanja teh nepoznatih sil. Posebno pa nam nikdo ne more dokazati zveze med "duhovi" in temi silami.

A so ljudje, ki rajši vriamejo taka domnevanja in včasih celo brezmiselne trditve, toda v vsemödrege in vsemogočnega Boga, ki lahko na nadnaravni način dela največje čudeže, — in ti čudeži so neovrg-

ljivo dokazani — v Boga in v njegove ču dežc pa ne verujejo.

Zakaj ne?

Odgovarja nam Kristus Gospod: "Na teh ljudeh se izpolnjuje prerokovanje Iza- jije preroka, ki pravi: S sluhom boste slišali in ne boste umeli in z očmi boste

gledali in ne boste videli; kajti temu ljudstvu je sree okamenelo, in z ušesi težko slišijo in oči svoje so zatisnili, da ne bi kdaj z očmi videli in z ušesi slišali in s srcem umeli in se izpreobrnili in bi jih jaz (Bog) ne zdravil. (Mat. 13., 14— 15.)

A. B.

V petek.

"Že zopet petek", vzkliknila je gospo- dinja v postu in nevoljno stresla z glavo. "In celo post je!"

V petek jesti meso je greh! se ji je ogla- sila vest.

"Kaj pa naj vendar skuham, ko se kaj postnega ne dobi tukaj?" si je mirila gos- podinja vest.

"Fish! Fresh fish!" oglasil se je ribič na ulici z glasnim krikom ter ponujal go- spodinjam lepo priložnost zdržati se me- sa.

"Zakaj ne kupiš rib? Saj je tudi me- so! Mala izprememba enkrat na teden, to je zdravju jako koristno," prigovarja ji vest.

"Kje morem toliko potrošiti, ribe se drage," tešila si je vest.

"Twelve cents a pound. Fish! Fresh fish!" je klical ribič pred hišo dalje in vabil kuharice k sebi, opominjajoč jih na postni dan.

"Vidiš meso stane funt 18c., ribe pa samo 12c. Ali niso ribe ceneje?"

"Grem gledat" se je odločila.

Lepe kose okusnih morskih rib je imel ribič na svojem vozu razstavljen. Cel kup žena je stalo pri vozu in kupovalo. Videla je tam vse slovaške sosede iz vseh sosednih hiš, videla je tam Nemko Weiss iz sosedne hiše. Vse tri Irke iz hiše črez ulico.

"Poglej, vse katoliške gospodinje, cela okolica kupuje ribe, znamenje da se bodo pri vseh postili. Ali je vreden košček me- sa, da bi se človek smrtno pregrešil?" klicala ji je vest.

"Bom videla, ako pride Petrička," se je zopet izgovarjala. "Ona je bolj po- božna kakor pa jaz".

"Fish! Fresh fish!" klical je vesei ribič, da je že toliko prodal.

"Petričke ni."

"Ali je mama doma?" vprašala je Pe- tričevo deklico ki se je igrala s sestrico. na ulici.

"So!"

"Če ona ne bo, pa še jaz ne bom. Saj to ni tako velik greh," mirila si je vest. In naši 'fantje' tudi vsi težko delajo, saj se ne morejo postiti.

"Fish! Fresh fish, lady!" Nagovoril jo je ribič, ki jo je opazil pri oknu. "They are very cheap and fresh."

"Three pounds," prisopihala je še celo debela Italijanka s posodo.

"Poglej, še Italijani se bodo postili, ki nimajo nobene vere, in ki opravljajo naj- težja dela," poskušala jo je vest zadnjič pregovoriti.

"Pa naj bo!" in vzela je krožnik in od- prla omaro za denar.

"Kaj bodo pa 'fantje' rekli? Kregali se bodo. Morda bo šel kdo še preč!" mo- tila jo je zopet skušnjava. "Pa naj bo! Radi ljubega miru. Mary, pojdi k me- sarju in prinesi tri funte teletine."

Mary je odhitela v mesnico, ribič je odšel, naša gospodinja je pa skuhala me- so in jedli so vsi in tako je ona povzročila da je 8 oseb danes v tej hiši Boga smrtno žalilo in to radi — koščka mesa.

Satan na delu.

Bolanden. Iz nemščine prevel X.

(Dalje.)

VII. Doma.

In slednjič sta se vrnila dr. Frank in Stahlberg s svojega dolgega potovanja vsak na svoj dom. Še tisti dan je pripovedoval Valder svoji sestri pripetljaje in doživljaje, ki sta jih s prijateljem doživela na Francoskem in Nemškem, ter končal svoje pripovedovanje s pripombo, da je zdaj tudi Stahlberg popolnoma na jasnem glede satanovega delovanja.

"Dasi prav dobro poznam Alfredovo rahločutnost in njegovo globoko čustvanje, še pristavi mladi doktor, "vendar me je silno iznenadila njegova dušna bolest, ki so mu jo povzročili popotni vtiski in vplivi."

"Temu se ni prav nič čuditi," pripomni sestra. "Saj je že samo tvoje pripovedovanje o smotrih in ciljih protikrščanskega modernega svetovnega naziranja grozno."

"Da, za ljudi, ki ne bojujejo silnih duševnih bojev današnjih dni in žive brezskrbno in brezbrizno liki nevedni in nerazsodni otroci," še pridene Matildin brat. "Kdor pa že nekaj let sem s pazljivim očesom motri in zasleduje tok sedanjega časa — kdor izpoznavlja čedalje večje nasprotje med svetlobo in temo, med resnico in lažjo, se nikakor ne more čuditi strašnim izrodkom protikrščanskega svetovnega naziranja. Predrzni upor proti božjim naredbam bo vedno silnejši in ljutejši, dokler se ne razlete divji hudourniki strašnega propada ob oni skali, ki jo je postavil Jezus Krist kot zaklad resnice in vir izveličanja za vse ljudi in vse čase. Da se ni že večkrat zavzel Vsemogočni za svojo ustanovo na zemlji, bi že zdavnaj slavile neprestano delujoče peklenske sile svojo zmago. Brez božje Previdnosti in mogočnega razvoja krščanske kulture bi

bilo že zdavnaj podleglo slabotno človeštvo strašni sili oholega Luciferja ter se pogreznilo v brezno, kjer se ne blešči čednost božje svetosti — kjer ne sveti luč večne resnice — kjer ni blaženega poplavlila za krepostno življenje — kjer se ne razliva osrečujoče veličastvo neskončnega Boga — ampak vlada večna tema, sika zloba, in ječi in se zvija grozen obup."

Matilda preneha medtem s šivanjem, ga izpusti v naročje ter molče premišlja nekaj časa bratove besede.

"Čeprav si spet nekoliko pofilozofiral, vendar mislim, da sem te razumela," prekine slednjič deklica molk. "Ti ne pripoznaváš samo kulturnega napredka v svetovni zgodovini, ampak vidiš v tem razvoju tudi neprestano borbo dveh nasprotujočih si sil, borbo med resnico in lažjo, boj med dobrim in hudim. Kadarkoli se pa že nagiba zmaga na stran peklenskih sil, tedaj poseže Bog v to borbo ter razbije moči laži in zlobe. Nekaj takega nam pripoveduje tudi sveto pismo iz časa očaka Noeta. Izrečno je rekel užaljeni Bog čestitljivim patrijarhom, da hoče uničiti celo človeštvo, ker je človek, krona vsega vidnega stvarstva, postal brezbožen ter odpadel od njega. In nastopil je vesoljni potop ter iztrebil z zemskega površja ves tedanji popačeni človeški rod razen Noeta in njegove pobožne družine. Ali misliš, da nam grozi tudi sedaj taka katastrofa?"

"Ne tega nikakor ne mislim, draga moja sestra. Kajti še so milijoni zvestih kristjanov na zemlji, in Bog jih gotovo ne pokonča, da iztrebi na tak način satanizem iz človeštva."

"Potemtakem se nam ni treba bati ničesar hudega," se oddahne Matilda.

"Ne! Kdor se boji Boga, se mu sploh ni treba bati ničesar," se je glasil Valderjev odgovor.

Stahlbergov prihod prekine tedaj njun nadaljni razgovor.

Spoštljivo pozdravi prišlec gospico Matildo in toplo stisne prijatelju roko.

Ob tej družabni dostojnosti in spodobnosti pa ni ušla deklici globoka potrlost mladega moža iz oči. Pri tem pa se je takoj spomnila bratovega opisovanja, kako silno je potrlo Stahlberga potovanje po Francoskem in Nemškem.

"Oh, Valder," prične Adolf s skoro tresočim glasom, "ko sem se vrnil domov, se mi je pripetilo nekaj nezaslišnega! In zdaj prihajam kot zapuščenec k tebi, da najdem tolažbo in pomoč pri svojem prijatelju."

In tu mu je obtičala vsaka nadaljna beseda v grlu, tako silno ga je prevzela pobitost.

Matildi so globoko segle besede potrtega Stahlberga v sree, a njen brat je menil, da teži in vznemirja le kakšna malenkostna nezgoda mehko dušo njegovega prijatelja.

"Pomiri se in se ne razburjaj preveč, moj ljubi prijatelj," ga prijazno tolaži doktor. "Naj se ti je pripetilo že karkoli, ti prav rad pomagam po svoji moči. Kar povej, kaj te je doletelo!"

"Medtem ko sva midva zalezovala satana po tujem, je ta prav pridno deloval v moji lastni hiši. Blagajno sem našel popolnoma izpraznjeno. Ves denar, srebro, zlato in vrednostni papirji so izginili iz nje — skupaj 300.000 kron. Mesto te svote sem našel pisanje svoje sestre, v katerem mi javlja, da je samovoljno vzela ves denar iz blagajne. Po oporoki ji gre znesek 500.000 kron, piše nadalje. Tako ji dolgujem še 200.000 kron, katere naj ji nakažem, kadar jih bo zahtevala. Samotarskega življenja na Marijini gori do grla sita zapušča Evropo v spremstvu gospoda Dirfelda, s katerim jo veže neomajna ljubezen. — Oh, — oh, kolika sramota!" vzklikne konečno Adolf ter si pokrije obraz z obema rokama.

In tedaj je zavladal mučen molk po sobi za nekaj minut.

Matildo je silno prevzela Stahlbergova nesreča. V lica je prebledela liki zid, njeve oči so naširoko odprte počivale na Adolfu, čegar srčna boleost je tako pretresla

deklico, da so ji pripolzele vroče solze na blede lica. Franku pa je čedalje bolj temnelo čelo, in nepopisen srd se je bliskal v njegovih očeh.

"Na vsak način prav žalostna zgodba!" pretrga slednjič Valder nevšečno molčanje. "Po mojem mnenju pač ni to satansko početje brezbožnega Dirfelda nikakšna nesreča zate, temuč ravno nasprotno. Javnost te smatra vkljub sramotnemu koraku tvoje sestre še vedno za poštenjaka ter te še nadalje visoko ceni in spoštuje. To pa edinole zastran tvojega skromnega in vzornega življenja. Večkrat si mi tožil, da ti je tvoja sestra Berta s svojim svobodnjaštvom in brezverstvom samo v preglavico in sitnost. Nadalje sem povzel iz tvojih besed, da sta si ona in Dirfeld prizadevala na vso moč pridobiti te za svoje moderno naziranje. Spomnim naj te le premeteno zapletenega načrta, s katerim sta te hotela pregovoriti, da bi prodal "zastarelo" Marijino goro, ki je baje v zasmeh vsemu naprednemu in modernemu svetu. Vidiš, prijatelj, tudi v tem slučaju je imel satan svoje kremplje vmes. Ali ta nakana se mu je izjalovila docela, in Marijina gora ostane še zana-prej dostopna pobožnim romarjem."

Te besede so zelo blagodejno vplivale na Stahlbergovo dušo, in potrlost je kar vidoma izginevala z njegovih lic.

"Imaš prav," izpregovori Adolf čez nekaj časa. "Berta je bila popolnoma gluha za vse moje opomine ter se vedno le rogala moji blagohotnosti. Tako mi je neprestano povzročala le žalost in boleost. Da, z njo nisem izgubil prav ničesar in tudi nisem kriv njene nesreče."

"Če si vsled izpraznjenja tvoje blagajne v stiski, ti iz srea rad priskočim na pomoč."

"Hvala za tvojo prijazno ponudbo, dragi Valder! Še precej denarja imam naloženega v banki, vsled česar ne preti mojemu podjetju nikakšna nevarnost."

"Kdaj in kam je izginila sestra? vpraša nato dr. Frank.

"Kakor je soditi po pisanju, pred tremi tedni. Določenega cilja ne omenja sestra v tem pismu. Kakor sem že povedal, pra-

vi samo, da ostavlja Evropo. Najbrž že plava ta krasni parček po Oceanu."

"Ali nisi te zadeve prijavil varstveni oblasti?"

"Seveda ne! S tem bi si nakopal le še javni škandal na glavo, česar si pa ne želim pod nobenim pogojem. Doslej nihče v celem našem okraju ne ve zagotovo, kako je v resnici s to zadevo. Zato sem se zatekel semkaj, ker vem prav dobro, da nikdar ne izda Frankova hiša zaupane skrivnosti."

"Dovolite, gospod Stahlberg," se zdaj oglasi Matilda, "da se Vam zahvalim za pravkar izkazano zaupanje ter Vam izrazim obenem najiskrenejše sočutje ob Vaši nesreči. Sicer pa mislim, da ta izguba ni bogve kako velika. Kajti takšna deklica ne more biti prava sestra."

"Presrečna hvala za Vaše dobrohotne besede, milostljiva gospica! Zvesto in odkritosrečno prijateljstvo, na kakršnega sem naletel prav sedajle, mi je na veliko radost in tolažbo."

Glasi pisk iz signalnega roga velikega avtomobila, stoječega odspodaj pred vežnimi vratmi, prekine ta presrečni razgovor.

"Zdaj pa moram oditi," de koj nato Alfred. "Šoferju sem namreč naročil, naj me pokliče ob polštirih s takim signalom. Kajti natanko ob štirih imam kupčijsko posvetovanje s svojimi uradniki."

To izgovorivši se poslovi od Matilde.

"Blagovolite nas prav kmalu spet obiskati," mu še reče s prijaznim nasmehom.

"Prijazno povabilo v Frankovo hišo mi je vsikdar v veliko čast ter se popolnoma strinja z željo mojega srea," odvrne odhajajoči vljudno.

Valder ga pospremi do dvorišča. Ko se je jel voz polagoma premikati, se Adolf obrne ter pogleda proti balkonu, kjer je stala Matilda. Dvignivši se s svojega sedeža sname Stahlberg klobuk z glave ter pozdravi deklico, zroč doli z balkona, z njim v slovo. In ona mu odzdravi veselo s svojim snežno belim robcem.

"Kakšna razlika med sestro in bratom!" sprejme Matilda kmalu nato svo-

jega brata, povrnivšega se v sobo. "Stahlberg je vsega spoštovanja vreden mladenič — a Berta sramota svojega spola."

"To je res," meni Valder. "Ali jako se bojim, da utegne najino potovanje zelo slabo vplivati nanj. In vrh tega pa še ta nesramnost njegove sestre! To je jako nevarno stališče za značaj, ki še ni dovolj utrjen proti sedanjemu svetobolju in letargiji. Zato pa je tembolj treba Adolfu svetlih, oživljajočih in osrečujočih žarkov, sicer mu morda preti nevarnost, da mu omaga duša in celo telesna moč."

"Ne, ne, preveč ga podcenjuješ," se poganja Matilda zanj. "Res je sicer, da ima Adolf zelo mehko dušo — kar mu je le v čast — ali omahljivec, slabič ni bil in ne bo nikdar. Kako vzvišen in blag je njegov značaj! Niti ene trde besede ni izrekel nad svojo ničvredno sestro!"

"Če so ta čustva spoštovanja in občudovanja na obeh straneh, potem pa že imamo tisto svetlo in osrečujočo moč, o kateri sem govoril pravkar," meni Frank pomenljivo.

Matilda so po teh besedah zardi do ušes ter obrne hrbet svojemu bratu.

"Nikar ne bodi huda, draga sestra! Tudi jaz spoštujem in ljubim Adolfa. Pač pa se veseli, ker sem istih misli kakor ti."

"Če ga ljubiš, potem pa se zavzemi zanj."

"Seveda, — toda to pa le, ako mi tudi ti pomagaš pri tem."

Občevanje med Frankovo in Stahlbergovo hišo je bilo odslej kaj živahno. Vsak teden je prihajal Adolf po enkrat na Frankovino na čaj, in ravno tako pogostokrat sta ga pila brat in sestra v Stahlbergovi vili.

Adolf je posodil Matildi na njeno prošnjo svoj dnevnik. Iz njega je hotela deklica izpoznati mladeničev značaj.

"Vaši dogodljaji na potovanju so zanimivi v dvojnem oziru," je pohvalila Matilda njegov dnevni zapisnik danes. "Vse dogodovščine slikate v tako živih barvah, da je človek že kar ob čitanju poleg ter gleda z lastnimi očmi, kako deluje satan. Potem se pa tudi natanko izpozna cilj in smoter modernega svetovnega naziranja."

In nehotе se izviје molitev iz prs, naj štiti Bog svoje vernike pred močjo peklenškega hudobca."

"Da, res je tako, milostljiva gospica! Vaše razumevanje mojih zapiskov zasluži vse priznanje."

"Te pravkar izrečene pohvale pa ne zaslužim jaz, "odgovori deklica smeje. "To svoje razumevanje sem povzela iz Vaših zapiskov in glos. Zato ne sodi meni pohvala, ampak Vam."

Frank se zasmеje nadvse pristrčno.

"Ni se ti treba zardevati po dekličje, Adolf!" izpregovori zdaj Frank, da opraviči svoj smeh. "Saj se nisi hvalil sam. Pa tudi Matildine odkritosrčnosti se ne more in ne sme pograjati, ker je povedala brez nameravane laskavosti čisto resnico."

"Potemtakem sva lahko zadovoljna oba, jelite, gospod Stahlberg?" se šali deklica. "Vrhtega mi je šinila pravkar misel v glavo, ki ni zapisana ali izražena v Vašem dnevniku. Velika večina našega ljudstva nima niti pojma o bistvu in smotru nekrščanskega modernega svetovnega naziranja in tudi ne o satanovem delovanju. Kaj, ko bi Vi ponudili našemu narodu poučljivo vsebino svojega dnevnika? Docela sem uverjena, da bi s tem tisoče rešili iz satanovih mrež."

"V resnici krasna misel, da je le izvršljiva!" meni Frank.

"Ali bi pa nudilo nerodno opisovanje mojega dnevnika tudi zanimivo in privlačno čtivo? Mislim, da ne."

"Ali naj ponovim svojo pohvalo Vašega pisanja?" se ponovno šali Matilda. "Vsekakor pa bi zajel priljubljen katoliški pisatelj bogato snov za dragoceno in poučljivo povest. To snov bi oblekel v lepe

oblike, in prepričana sem, da bi taka povest zadovoljila celo najrazvrajenejše čitatelje. Zelo bi me razveselili, gospod Stahlberg, če bi mi usličali to prošnjo."

"Iz srea rad bi Vam izpolnil to željo, milostljiva gospica! Teda žalda ne poznam niti enega beletrista. Ker sem na polju lepe literature popolnoma nedomač, ne bi mogel nadlegovati nobenega gospoda."

"Ravno v tem tiči vsa težkoča, pripomni Frank. "In če bi imel kar celo kopiceo novelistov za svoje prijatelje, bi vsi brez izjeme zavrnilo tvojo namero, ker bi bilo njeno uresničenje zoper sedaj vladajoča pravila umetnosti. Po dandanašnjem modernem naziranju je umetnost absolutna, cilj sama sebi, to se pravi, ona ne sme kazati nobene tendence. Vsebina tvojega dnevnika v obliki romana ali novele bi bila najstrožja obsodba sedanjega svetovnega naziranja, posredno celo poveljevanje naše vere — torej tendenčno zmašilo brez vsakršne umetniške vrednosti. Takega zločina ne stori noben romanopisec, kateremu je le količikaj na dandanes merodajni kritiki."

"Zapik, dragi prijatelj," odvrne Stahlberg. "Kaj pa tiste nage figure in slike po izložbah v Monakovem? Ali veljajo te današnji kritiki za najvzornejše umotvore? Ali ne vsebujejo te vidno tendence, ki naj zbuja in neti in pali nizkotno poželjivost?! In Carducci-jevo odo se povzdiguje v deveta nebesa, dasi ima namen blatiti vero in povzdigovati hudiča. Tembolj se mora potem strinjati s pravili umetnosti novela, koje tenačca meri na to, da priporoča resnico in poveljevanje dobro, a slika podlost in zlobnost v njuni pravi luči."

(Konec prihodnjič.)

Ameriški Slovenci, kaj hočemo?

Rojakom v resen prevdarek spisal

A. Tomec.

(Dalje.)

Naše razmere.

Oh, žalibog! Tega, kar tako zelo potrebujemo za posameznika in za cel narod, ni med nami. Mesto medsebojne ljubezni, bratske edinosti in vzajemnosti vlada med nami medsebojno sovraštvo, razdvojenost in prepir. Kako je to žalostno! Kako za nas usodepolno! Kako mora to boleti srca, ki ljubijo svojega brata, svoj narod!

V resnici so žalostne razmere med nami. Tega pač nikdo ne more več prikrihati. Vsakega rodoljuba mora misel na naše razmere navdati s skrbjo, da se resno vpraša: Kam prijadramo, mi ameriški Slovenci, ako veslamo še nadalje v tej smeri? Ali se naš narod ne bliža gotovi pogubi in razpadu, ako ne krenemo na drugo pot?

Da je naš narod na potu propada, to vemo vsi. Kaj pa naj storimo?

Ali naj dopustimo, da naš narod kar tako izgine z zemeljskega površja? Ali naj si mi kar sami podpišemo smrtno obsodbo? Ali naj bo vseeno, naj naš narod še živi, ali pa naj pogine? Naš narod potrebuje nujne pomoči, da ne propade. Kakor se mlado drevesce, ko mu začne črv izpodjedati korenine, začne sušiti, kakor človek, ko se ga loti bolezen, jame slabeti in hirati, ravno tako je začel naš narod v Ameriki duševno pešati in pojemati. Zakaj? Ker se je v njega zaril črv črnega sovraštva, blede zavisti, ker se je medenj zasejalo kup brezverstva, brezboštva in zmot. Ker se je vanj zaneslo kali hude bolezni, katere so v njem bujno pognale, ki so se tako močno razrastle, da mu preti skoro neizogibna katastrofa.

Naše narodne bolezni.

Bolezni, na katerih boleha naš narod v Ameriki in ki ga žugajo uničiti, so: Ne-

edinost, sovraštvo, prepir, nevoščljivost, nezmerno pijančevanje, nemoralnost, nevednost in njena sestra nevera. Posledice tega so! Brezbrižnost za Boga, za vero, za cerkev, za narod. Mlačnost vlada v vsem dobrem, razdrto je družinsko življenje, slabo vzgojena mladina. Kršenje božjih, naravnih in državnih postav, poboji in umori, pregrehe in zločini.

In kakor je treba mlademu drevesu uničiti črva, da ga ne usuši, in kakor je treba bolnika ozdraviti kali njegove bolezni, ravnotako je treba tudi naš narod zdraviti njegovih bolezni, ako hočemo, da jima ne podleže. To pa še ni zadosti, da hočemo naš narod zdraviti, ampak moramo tudi skrbeti, da ga varujemo vsega, kar mu povzroča bolezni, da odstranimo od njega, strup in preženemo one, ki ga zastrupljajo.

Zatorej vi vsi, ki vam je kaj za narod, kaj pravite, ali naj ga mirno prepustimo njegovi usodi, da izhira na svojih boleznih in izkrvavi na svojih ranah, ali naj ga skušamo rešiti?

Kakor sami hočemo, tako lahko storimo. Lahko še rešimo, narod sedaj; ni še prepozno. A seveda še veliko lažje pa dopustimo, da izhira in izumre. Ali kje je potem naša narodna ljubezen in zavest kje naš ponos?! Če smo res tako slabi, tako nezavedni in brezbrižni, da nam je vseeno, naj živimo, ali ne, potem pa tudi drugega nismo vredni, kakor da propademo.

Naše javne mnenje.

Naše javno mnenje, ki ga vodi večina naših slov. američanskih listov, je v veliki meri napačno in krivo, da zmedeno. Ti listi širijo s svojim nedoslednim, nelogičnim in pristranskim pisanjem nejasnost. Mnogi, ki bi bili najboljši ljudje in katoličani, če bi imeli resnico na dlani, so vsled

napačnega mnenja postali mlačni in slabi. Naše javno mnenje je zelo motno glede različnih nasprotujočih si struj, idej in naziranj, in narod nima pravega pojma o vseh teh nasprotujočih si silah. Kajti večina naših listov, ki so narodu na razpolago, pač pišejo o vsem tako zmedeno, da si ubogi narod ne more biti na jasnem še niti ne glede glavnih pogojev svojega blagostanja. Zato je med nami tako čudno pojmovanje o krščanstvu, o klerikalizmu, o socializmu, o svobodomiselstvu, o razmerju med vero in politiko, med vero in narodnostjo, da se mora človek kar za glavo prijeti. Toda v resnici pa to nič čudnega ni. Kajti če človek ni o vsem sam dobro poučen in je le od drugih odvisen, da ga uče, kakor sami hočejo, potem ni čudno, če ima napačno mnenje o eni ali drugi stvari. Zato naj sledi v nastopnih vrsticah nekoliko razprave o nekaterih rečeh, zaradi katerih smo amer. Slovenci tako žalostno razdvojeni, da se moramo že sami sebi smiliti.

Kršćanstvo.

Koliko se dandanes piše in govori o veri, posebno o katoliški veri, o katoliški cerkvi, z drugo besedo, o krščanstvu. Moj Bog! Ko bi bilo vse res, kar se piše dan-dan po zagrizeno protikatoliških listih o sv. veri, cerkvi, papežih, duhovnikih, redovnikih, celo o katoliških lajkih, — kdaj bi že moralo biti konec krščanstva! Kakšne propalice, izvržki, bedaki in nevedneži bi morali biti vsi tisti, kateri bi se prištevali h krščanstvu, če bi bilo v resnici tako, kot ga opisujejo njegovi strupeni sovražniki!

Kršćanstvo je drugačno v resnici, kot ga opisujejo in slikajo nevednim ljudem njegovi sovražniki. To pa lahko izpoznamo iz tega, ker o njem pišejo tako le iz sovraštva. Zato je jasno kot beli dan, da o njem ne pišejo resnice.

Ne bom opisoval krščanstva, kakor ga opisujejo njegovi sovražniki, ker žalibog od te strani ga večina naših ljudi le preveč pozna. In bolj bi bilo, da bi ga od te strani čisto nič ne poznali, ker krščanstva, kakor ga nam slikajo njegovi sovražniki, sploh ni. Sami so si zmislili takega, kakrš-

nega ni, zato, da uničijo takega, kakršno je v resnici.

Zato nekoliko besed o krščanstvu, kakršno je v resnici.

Razlika med krščanstvom, kakršnega opisujejo njegovi sovražniki, in med onim kakršno je v resnici, je večja od razlike med nebom in zemljo, večja od one med opoldanskim solncem in temno polnočjo, večja kot razlika med življenjem in smrtjo. Krščanstvo je človeštvu to, kar je solnce za zemljo, brez katerega bi vsalnilo vsako življenje na zemlji. Enako bi bilo tudi življenje človeštva brez krščanstva nemo-goče, ali bi vsaj dolgo ne moglo obstati. Ko bi človeškega uma ne obžarjala luč razodete resnice in vzvišenega nauka, in bi človek ne vedel za nadnaravno življenje, odkod je, čemu je, in kaj je njegov namen na zemlji, ne vedel za svoj vzvišeni cilj, za katerega edino je vstvarjen, potem bi bila njegova usoda brezmejno žalostna.

Ker je Bog človeka vstvaril za vzvišen namen, mu ga je tudi razodel, ga poučil, mu dal svoje zapovedi, da jih izpolnuje in prejme zato plačilo po smrti. S tem je tudi urejeno življenje na zemlji, kakor posameznega človeka, tako tudi celega človeštva. Pomislite, sovražniki krščanstva, kako bi bilo na svetu, če bi istega ne bilo, če bi ne bilo vere. Kdo bi bil še potem pošten in pravičen, če bi se ne bal greha in kazni zanj in ne upal plačila za dobra dela? Kje bi bil potem red, ako bi ne bilo nobene vezi, ki bi človeka držala v mejah dostojnosti ter ga brzdala v izpridenosti človeške narave?! Ali je kaj dobrega česar krščanstvo ne uči, zapoveduje priporočiti in pospešuje? Ali je kaj slabega, česar bi krščanstvo ne grajalo, ne prepovedovalo in ne obsojalo, pred čemer bi ne svari- rilo in odvračevalo?

Pa dovolj o tem! Na tem mestu ni dovolj prostora, da bi se moglo o krščanstvu natančneje razpravljati, ker se samo o njem lahko napiše debelo knjigo.

Vsakdo se pa lahko pouči o krščanstvu iz knjig in listov, ki o njem razpravljajo in katerih tudi nam Slovencem ne manjka, samo ako se hoče kdo poučiti.

Klerikalizem.

Zdaj ko smo nekoliko govorili o krščanstvu, katero nam je že bolj znano, si pa oglejmo še nekoliko čudnega zmaja, ki se imenuje: "klerikalizem". Pred to čudno in strašno zverjo imajo naši delavski in ljudski "prijatelji" tak strah, da se jim kar lasje ježe, kadar samo čujejo o njem.

Kaj pa je torej klerikalizem? Najprej naj povem, da to ni tako strašna in huda zver, kakor si nekateri domišljujejo. In ti naši delavski in narodni prijatelji, ti strahopetci, ki se klerikalizma tako boje, imajo prazen in neopravičen strah pred njim, ker klerikalizma v Ameriki sploh ni. Klerikalizem ni nič drugega kot politična stranka katoličanov v onih državah, kjer si izkušajo s politiko priboriti moč in besedo v postavadajnih zborih sovražniki krščanstva, pa naj bodo to že liberalci, socialisti, svobodomisleci ali drugi brezverci, da bi o vsem sami odločevali in tako kovali katoličanom sovražne postave, ki naj bi zadale krščanstvu gotovo smrt. Klerikalizem je torej politika katoličanov proti oni njihovih sovražnikov krščanstva, o čemer pa v Ameriki sploh govora ni. V Ameriki ni nobene politične stranke, ki bi se borila proti krščanstvu, zato pa tudi ne more biti njej nasprotna, to je klerikalna stranka.

Ali morda mislijo ti naši bojazljivi socialisti, svobodomisleci in nekateri polovičarji, ki se tresejo strahu pred "kranjskim" klerikalizmom v Ameriki in kriče, da hočemo mi, slovenski katoliški lajki, in duhovniki zanesti v Ameriko "kranjski" klerikalizem, da bo nas peščica "kranjcev" imelo kdaj v Ameriki svojo "kranjsko" klerikalno stranko in kandidirala svojega "kranjskega" klerikalnega kandidata za predsednika Združenih držav?!

Klerikalizem je le odpor katoličanov, le bramba krščanstva proti njega sovražnikom. In to je le dolžnost katoličanov. Saj je naravno, da, kar kdo ima, to tudi brani, ako mu hoče kdo vzeti ali uničiti. V tem smislu je vsak pravi katoličan obenem tudi klerikalec, to je branitelj svoje

vere in cerkve. Kdor pa noče biti klerikalec, kjer je to potrebno biti, ta tudi ni pravi katoličan, ker katoličan je ravno tako dolžan braniti vero pred sovražniki in se za njo potegovati, kakor po njej živi.

Povzročitelji klerikalizma torej nikakor niso klerikaleci sami, to je katoličani, marveč oni, ki vpijejo: "Smrt klerikalec!" Kjer klerikalizma še sploh ni, ga ravno oni zbujaajo s tem klicem. Katoličani se pač nikjer ne branijo in se tudi braniti ne morejo, dokler jih sovražniki ne začno napadati in preganjati.

Zatorej vi, ki se klerikalizma tako bojite, ki tako divjate proti njemu, ki mu hočete smrt, ki pravite, da nočete klerikalizma v Ameriko, vi, in vi sami ste tisti ki klerikalizem delate, in sicer takrat najbolj, ko se borite proti njemu. Mi slovenski katoličani ne maramo nobenega klerikalizma, nobenega boja z nikomur, ampak želimo le v miru živeti. Klerikalizem v Ameriki hočete le vi, ki pravite, da ga ne marate; vi ste tisti, ki nam vsiljujete boj in hočete tako povzročiti klerikalizem med nami. Ali mislite, da se vam bomo mi katoličani, katere nas tako izzivate in silite k odporu, pustili kar žive pokopati?! Kdo torej dela nemir med nami, vi ali mi?!

Vidite, klerikalizem ima tako čudno lastnost, da bolj ko ga preganjajo, več ga je in močnejši je. Čimbolj se ga zatira in ubija, tem bolj je živ. Zato pa vi, ki se ga bojite, ga pustite kar pri miru, pa ga nikjer ne bo.

Še bi se dalo marsikaj povedati o klerikalizmu, pa upam, da so cenjeni čitatelji že iz dozdaj povedanega izpoznali, kaka pošast je to: Klerikalizem.

Socijalizem.

Kaj pa je socijalizem?—

Kakor nekateri trepetajo pred klerikalizmom, tako zbuja socijalizem drugim veselo upanje in sladke nade. Saj bo le on rešil trpina, zlasti delavca, vseh nadlog in težav ter mu vstvaril prijetno in srečno življenje, da, paradiž ali nebesa na tem svetu.

Zato pa pozdravljen, socijalizem, pozdravljen! Saj le ti si naša boljša in srečnejša bodočnost, katera bo prepodila vsakršno revščino in vsa zla s sveta. Teda bo zavladata vsesplošna bratska ljubezen, zažarelo bo solnce zlate svobode, enakost se bo razprostrla po celem svetu, in vsega bo v izobilju, karkoli si more poželeti človeško srce in telo! — Oj, pridi tista srečna doba, pridi!... Kaj ne, kako lepe sanje in marnje! Ali žal, kako varljive in neizpolnjive!...

Kaj je torej socijalizem in kaj hoče?

Kaj ne, socijalizem je neka ideja (misel), katera naj bi združila vse delavce (proletarce) v mogočno organizacijo, ki bi naj bila kos brezvestnim kapitalistom, izkoriščajočim in izmozgajočim telesne in duševne moči delavstvu. Socijalizem je torej boj proti kapitalizmu, je organizacija delavcev, ki stremi za povišanje delavskih plač, za izkrajšanje delavnega časa, izkratka za izboljšanje bednega položaja in žalostnega stanja zatiranega delavstva. Socijalizem si prizadeva rešiti delavca nenasitne pijavke, — grabežljivega kapitalizma. Socijalizem uči dalje, naj bodo vsi ljudje enakopravni, ter oznanja, da smo si vsi ljudje bratje, ki imajo isto pravico do življenja in svobodnega gibanja in se ne smejo preganjati drug drugega, se ne izmozgavati in ne izkoriščati.

S takim socijalizmom bi se moral strinjati vsakdo, ki ima le količkaj pravičnosti, le trohico ljubezni do bližnjega in človekoljubja v sebi. Kajti vsakomur je dobro znano, kako silno velika je krivica, da si kapitalist neprestano kopiči neizmerno bogastvo s pomočjo delavčevih žuljev, da po nepotrebnem razsipava to bogatstvo ter se kar koplje v razkošju a delavce, ta bogatinov suženj, se pa niti pošteno preživeti ne more, še manj pa si more kaj prihraniti za slučaj smrti, za onemoglost in starost.

Ali socijalizem, ki ga oznanjujejo socijalistični voditelji ni niti oddaleč takšen. V mislih imam namreč socijalizem, ki ga pridigajo in sejejo med naš narod naši takozvani "kranjski" sociji.

Naj je kaka jed ali pijača sama na sebi se tako dobra in zdrava, pa se pokvari, če ji le količkaj slabega ali strupenega primesas. Tega mi pač nihče ne more tatiti!

In, glejte, taka pokvarjena, ali zastrupljena jed je tudi socijalizem, zlasti oni, ki so ga zanesli semkaj naši ljubi kranjski sodrugi in s katerim okužajo naše ljudi. In zakaj? Zato, ker so si zapisali na svojo rdečo zastavo boj proti krščanstvu, katoličanstvu, proti katoliški veri in cerkvi, ki je edina podlaga pravičnosti in ljubezni do bližnjega, kot prvo in poglobitno načelo. In ravno to je tisti strup, ki uničuje vse druge dobre strani našega socijalizma. Krščanska vera uči namreč kapitaliste in bogatine, naj ne stiskajo revežev, naj ne izkoriščajo delavcev, in naj se vsi ljubimo med sabo kakor bratje. Nadalje zahteva v svojih naukah, naj bodo delodajaleci pravični in dobri napram svojim delavcem. Toda kapitalisti ravnaajo s svojim delavstvom ravno nasprotno ter ga izmozgavajo in izkoriščajo, ker se zmenijo za katoliško vero in cerkev ravno toliko, kolikor to delajo socijalistični voditelji.

Sicer trde socijalisti, da je vera čisto zasebna zadeva vsakega človeka, to se pravi, da socijalizem ni veri nasproten in nima ničesar proti žasebnemu prepričanju svojih pristašev. Vsakdo naj veruje kar in kakor hoče sam, in nikogar se ne sme zaničevati radi njegove vere, vsakdo bodi sloboden glede svojega prepričanja.

Toda koliko protislovja je med tem naukom in pa ravnanjem socijalistov!

Le prelistajte nekoliko naših slovenskih socijalističnih listov, pa se boste na lastne oči prepričali o resničnosti moje zgornje trditve!

Ali ne pišejo ponajveč in ne razpravljajo neprestano le o veri, o cerkvi, in njenih duhovnikih?! Ali ne napadajo ve nomer krščanske vere, ne blatijo njenih služabnikov, duhovnikov in redovnikov, ter se ne norčujejo neprenehoma iz zavednih vernikov?! Ali jim ni vsak katoličan najpodlejši človek na svetu in naj

večji hudodelec pod božjim solncem?! Ali ne sika iz socijalističnih listov sama zloba, ne puhti ostudna lažnivost in se ne kadi iz njih gnjusem smrad hinavščine, potuhnjenosti in sirovosti?! Ali ne vidite, kako nesramno in neotesano žalijo nas, katoličane, in naše duhovnike?! Ali ne čutite, kako neusmiljeno padajo njihovi biči po katoliških delavcih, in ne po izkoriščevalcih vsega delavstva, po kapitalistih?! Mar se pravi tako pisarenje verska svoboda?! Ali je to zasebna svoboda verskega prepričanja?!

Vprašam vas, ali more tak socijalizem izboljšati naš delavski stan? Odgovarjam jaz sam, da je nezmožen izvršiti kaj takega. Kajti tak socijalizem le ovira ugodno rešitev delavskega vprašanja. Saj hujska in ščuva delavca zoper delavca ter razdružuje in uničuje delavsko silo. In kjer ni skupnosti in vzajemnosti, ni zmage, ni nade na izboljšanje našega bednega stanja. Da, tak socijalizem je nam le v pogubo in nesrečo.

Da namen socijalizma ni boj proti krivičnemu kapitalizmu za izboljšanje socialnih (družabnih) razmer, ampak proti klerikalizmu, t. j. proti veri, proti katoliški cerkvi in njenim vernikom, to so dokazali socijalisti sami že neštetokrat ob raznih prilikah in v različnih slučajih. Najjasnejši dokaz za to pa je dejstvo, da je med socijalističnimi voditelji največ kapitalistov in bogatih židov.

Da pa taki voditelji ne marajo pljuvati v svojo lastno skledo, mi menda ni treba še posebej poudarjati. Zato je delavstvo vedno tam, kjer je bilo izpočetka svojega gibanja za človeške pravice. Niti za ped niso napredovali. Kjer so jih pustili njihovi prvotni idealni in pravični voditelji, tam tiče še dandanes. Kajti če bi se uresničile delavcem njihove upravičene želje, bi ne potrebovali nobenih več voditeljev, a te bi to pripravilo ob mastne dobičke, s katerimi si polnijo svoje velike malhe.

Iz vsega tega je jasno kakor beli dan, da je kranjski socijalizem za izboljšanje bednega delavskega stanja natanko to,

kar je olje za pogasitev uničujočega ognja.

Ali je delavec upravičen do vsega, kar producira?

Med nebrojnimi napačnimi nauki današnjega socijalizma naletimo tudi na onega, ki pravi, da ima delavec pravico do vsega, kar producira s svojimi močmi.

Ali je pa to tudi mogoče?!

Ne, in stokrat ne! Kajti to je proti človeški pameti. Tako izprevidi pisec teh vrstic, ki se sam muči v tvornici za vsakdanji kruh, in do tega zaključka mora priti vsakateri delavec, ki le količkaj misli. Da, če bi si bil postavil tvornico sam, si dal nabaviti stroje in drugo tvorniško orodje s svojim denarjem, ter opravljati vsa dela sam, potem bi imel pravico do vsega, kar se bi produciralo ali izdelalo v tvoji tvornici. Vidiš, kapitalistične družbe odpro rudnike, zgrade tvornice, dajo položiti železne tire po podzemskih rovih, napravijo vozove za rudo, vzdržujejo tovarno živino, plačujejo rudarje, voznike in ljudi, ki delajo po tvorniških pisarnah. Vse to jih pa stane ogromno denarja. Ali more potem reči delavec, da ima do vsega pravico, kar na redi s svojimi rokami?! On je plačan za svoje delo. Kako je plačan, je pa drugo vprašanje. In to zadnje je, za kar bi se morala potegovati vsaka delavska organizacija, in tako tudi kranjski socijalizem. Ki pa rajši, kakor že omenjeno, napada zlasti katoliško vero, blati njene duhovnike ščuva svoje pristaše zoper krščanske delavske tovariše ter jih slepi in mami s pozemeljskim paradižem.

Nebesa na tem svetu.

Najneumnejši se mi zde oni ljudje, ki sanjajo o nekakih nebesih na zemlji. In naši ljubi socijalisti verujejo v ta pozemska nebesa, dasi jih doslej ni okusil še noben človek, najmanj pa oni, ki nimajo nikake vere in hočejo živeti brez božjih zapovedi in posvetnih postav. Vsak pameten človek lahko izprevidi, da so nebesa na zemlji nemogoča, da ni popolne sreče na tem svetu. Četudi ima kdo vsega v izo-

bilju, kar mu more nuditi zemlja, vendar ni popolnoma srečen, ker je človeško srce že tako vstvarjeno, da ga nič ne more popolnoma zadovoljiti in osrečiti na tem svetu. Ali naši ubogi socialisti se tolažijo s pozemskimi nebesmi in s trdno vero pričakujejo onih srečnih časov na zemlji, ko nam ne bo treba delati in se ne pehati za vsakdanji kruh. To se bo pa zgodilo takrat, ko ne bo nobene več vere na svetu. Mislim, da se prav nič ne motim, če primerjam te naše duševne reve z zaslepljenimi Židi, ki še vedno pričakujejo obljubljenega Mesije. Kakor ga ti ne pričakajo nikoli, tako se naši socialisti zaman mamijo s pozemskimi nebesmi.

Pomislite! Nebesa bi bila šele potem mogoča na zemlji, če bi ne bilo treba obdelovati polja, če bi zemlja kar sama od sebe rodila, če bi ne bilo treba skrbeti človeku niti za jelo, niti ne za odelo, če

bi ljudje ne bili podvrženi nikakršnim lakam in slabostim, če bi ne bilo ne jeze, ne zavisti in ne sovraštva v njihovih srcih, če bi ne bilo lakomnosti in ne požrešnosti na svetu, da so ljudje sami svetniki, je zemlja nedostopna vremenskim nezgodam in nevšečnostim, in da ni bolezni in smrti. Ker pa je vse to še na svetu, bi bilo treba odpraviti vsa ta zla, če bi hoteli imeti nebesa na zemlji. In kdo naj bi bil izmed ljudi tako mogočen, da bi vsa ta človeška gorja iztrebil z zemlje?! Morda socialistični voditelji s svojo nevero in brezboštvom? Kdor je tako brezmerno neumen in zabit, naj jim le veruje ter jih pridno podpira s svojimi krvavimi žulji, da se brezskrbno zabavajo in tem lažje uživajo pozemske prijetnosti, ali on sam pa zaman pričakuje boljših časov, še manj pa pozemskih nebes.

(Dalje.)

Nekaj črtic iz življenja Njegove Svetosti novega papeža Benedikta XV.

V oktobrovi številki je prinesel naš list "Ave Maria" cenjenemu čitateljstvu sliko novega papeža Benedikta XV. in presrečno čestitko vsemu katoliškemu svetu, da je dobila Cerkev tako izbornega vidnega poglavarja v njem.

Sedaj pa hočemo podati našim čitateljem nekaj značilnih slik iz življenja novega papeža.

Star služabnik je razobesil z balkona starodavne in skromne palače v vasi Pegli, ki leži v italijanski Rivieri, par dni pred praznikom Svete Rozalije belo-rmenozastavo s trojno tiaro in dvema križema počez. Na zid zadaj za zastavo pa je pritrdil plemenitaški grb papeževe rodbine.

Tako je bila razglašena v njegovem domačem kraju vesela novica, da je dosegel Don Giacomo Della Chiesa najvišje mesto, katerega more doseči človek na zemlji.

Pegli je bilo tedaj skoro docela zapuš

čeno in prazno. Ob navadnih razmerah se v septembru kar tane obiskovalcev v tem prijaznem kraju. Ali letos ni bilo tako, ker divja po celi Evropi silna vojska. Gruča časnikarskih poročevalcev, sedeča v avtomobilu, se vstavi pred carinskim uradom, kjer jih jame nezaupno ogledovati in motriti carinski uradnik, ki je pravkar prišel iz uradnega poslopja.

"O, vi ste časnikarski poročevalci," izpregovori ta, ko so ga vprašali prišleei za pot do palače Della Chiesa. "Povejte svojim čitateljem, da ljubimo vsi Mon signora. Še pred kratkim smo ga videli tu. Tudi govorili smo z njim, in vedno je bil zelo prijazen znani."

Antonio Roncallo, eden izmed gledalcev — radovednežev, se jim ponudi za vodnika, in namah je sedel med poročevalci v avtomobilu, kjer jim jame z velikim navdušenjem in spoštovanjem pri povedovati o novem papežu.

"Pričakovali smo ga za jutri, za praz

nik svete Rozalije. Ali zdaj ga ne bo. Izvolili so ga za papeža. Zadnja leta je prišel vselej na ta praznik semkaj. Kako lepo je znal pridigati! Tako prijazno in ljubko je govoril, da bi ga človek moral poslušati neprenehoma, in kako dober je bil!"

Zastava se vije, pritrjena na strelovodni drog, z vrha vitkega zvonika cerkve, posvečene Brezmadežni, z občinske hiše, z balkonov gostilnic in zasebnih hiš plapolajo narodne zastave ter se igrajo s toplim morskim vetričem.

Pegli je odeto v praznično obleko.

"Vi visoko cenite svojega rojaka," pripomni med vožnjo nekdo izmed poročevalcev.

"Ne rojaka — ampak prijatelja, brata! Monsignore, Njegova Svetost — se bomo odslej naprej morali navaditi pač tako nazivati — ni bil rojen v Pegli. Njegova Svetost je Genovčan."

Toda Pegli ga pozna bolje kakor pa Genova, ker je njegova rodbina bivala že nekaj stoletij sem v Pegli. In Giacomo Della Chiesa je preživel vsa svoja otroška leta tukaj. Palača Della Chiesov, zidana v dve nastropji in iz belega kamna ter krita s streho iz rdeče opeke in zgrajena v šestnajstem stoletju, stoji ob glavni cesti. Tukaj preživi starejši brat novega papeža, podadmiral markiz Gianantonio Della Chiesa vsako poletje, pozimi pa biva v Rimu.

Po celi italijanski Rivieri živijo njegovi sorodniki, vsi sami potomeci starodavnih plemenitašev. Kajti Benedikt XV. je aristokrat, potomec najbolj demokratične aristokracije, starodavne ligurijske plemenitaške rodbine, koje člani so se vedno odlikovali v učenjaških strokah in kupčiji rodne dežele. Plemstvo njegove rodbine sega tja v dvanajsto stoletje.

Njegov oče je bil markiz Giuseppe Della Chiesa, in njegova mati markiza Giovanna Migliorati, katera pa sta že oba mrtva. Njegov starejši brat je admiral in lastnik palače v Pegli. Nadalje ima novi papež še eno starejšo sestro, ki je vdova po grofu Fausto Persico v Benetkah, in mlajšega brata Julija, ki je tudi pomor-

ski častnik ter živi sedaj kot poročnik v pokoju.

Bilo je 21. november leta 1854., ko je zagledal novi papež v stari palači Tagliavacche, Salita Santa Caterina št. 10, v Genovi luč sveta. Rojenček je bil zelo slabotnega zdravja, in vsak hip se je bilo bati, da ne ugasne njegovo mlado življenje. Zato ga je takoj ob rojstvu krstil dr. Alberto Rocco. Naslednji dan je prejel krst po cerkvenem obredu v cerkvi Nostra Signora delle Vigne. Za botra mu je bil markiz Giacomo Spinola, in pri krstu ga je držala markiza Ana Centurioni. Iz rodbine njegove matere je izšel že tudi en papež v osebi Inocenca VII., ki je bil rojen kot Cosimo Migliorati, za papeža izvoljen leta 1404., a umrl je že čez dve leti, in sicer leta 1406.

Otrok je po skrbnem prizadevanju izkušenega zdravnika okrevljal. Vendar je bilo njegovo zdravje še vedno jako rahlo in slabotno. Šele potem, ko je jel skakati po mičnem morskem obrežju in krasnih ligurijskih gričih, se je popolnoma utrdilo njegovo zdravje.

Tovariš njegovih detinskih dni je bil Carlo Montalto, sin premožnega kmeta iz sosesčine. Montalto je danes papežu najdražji prijatelj. Njegova hiša je blizu palače Della Chiesov. Danes je Carlo Montalto zelo važna osebnost. Časnikarji ga obiskujejo neprestano ter ga izprašujejo o spominih iz papeževe mladosti. V naslednjih vrsticah je nekaj takih njegovih pripovedovanj.

"Toliko let sem preživel z njim, da prav rade pohite moje misli v ono zlato dobo, ko sva se skupno podila po obrežju in vrtovih. In prav dobro se še spominjam, kako se je obnašal takrat. Prav rad se je udeleževal naših mladostnih iger, ali to pa le samo za kratek čas. Nenadoma, kakor bi ga prešinila velika misel, je prenehal, oddirjal proti domu, se zaprl v svojo sobo ter se pričel učiti. On je preveč študiral. Njegova mati, v silnih skrbih za njegovo zdravje, mu je prepovedala nekoč odpreti še kako knjigo. Dala mu je lopato ver mu velela, naj obdeluje vrt."

in ponosni mož popelje svoje obiskovalce do palače papeževe rodbine stopi z njimi v cvetlični vrt ter obstane pred krasno palmo, koje ljubko perje je prijetno šumelo v lahkem vetriču.

"To je palma, katero je vsadil mladi vrtnar, sedaj najvišji poglavar svete cerkve. To drevo mu je zelo pri srečju. Vsakokrat, kadar me pride obiskat, je njegovo prvo vprašanje: Kako je z mojo palmo? To pa vpraša s tako presrečnostjo, kakor bi bila človeško bitje. Nato zre dolgo časa vanjo, jo boža narahlo ter se pogovarja z njo. Zatem jo zapusti ter odide v hišo.

"Zadnjikrat jo je videl ter se pogovarjal z njo, ko je bil imenovan kardinalom. Takrat je bil tudi pri nas v hiši in sedeli smo z njim tri ure za mizo, jedli sladčice ter se razgovarjali o minulih dneh.

"V zadnjih letih je čestokrat opazoval z okna svoje sobe v bratovi palači naš dimnik. Zapazivši oblake sivkastega dima, ki so se jeli dvigati iz dimnika, je takoj vedel, da se kuha pri nas polenta. Takoj nato je poslal svojega strežaja k nam z naročilom, naj pošljem svojega otroka s kosom polente k njemu.

In ko je bil še desetleten deček, se je postavil pred odprto okno svoje sobice ter se vabil v pridiganju."

Papež prav rad podraži Montalto z dogodkom, ki se je pripetil od prilike njegovega posvečenja v škofa. Stara prijateljstva sta tedaj skupaj potovala v Rim. Ceremonija se je vršila v sikstinski kapeli in Monsignore Della Chiesa je velel Montaltu, naj bi bil ob slovesnosti oblečen v salonsko obleko. Ali Montalto je bil v silni zadregi, ker ni imel take obleke in je ni še nikdar nosil. Toda želji svojega visokega prijatelja ni nikakor mogel odreči. Zato si jo je izposodil pri nekem svojem prijatelju v Rimu. Ali ko jo obleče, mu je bila preozka. In čeprav je odložil kar največ spodnje obleke s sebe, mu je bila kljubtemu še vedno preozka. Tako je bil revež med celo ceremonijo v silnem strahu, da bi mu kje ne popustil šiv.

Zdaj pa še nekaj spominov izza njegove deške dobe.

Mali Giacomo Della Chiesa si je silno želel postati duhovnik. Komaj je izpolnil trinajsto leto svoje deške dobe, je razodel to svojo željo svojemu očetu. Stari markiz se je neizmerno razveselil nad tem, da si je mislil, da se bo njegov sin posvetil pravnim študijam. Ali kljubtemu je bil predober mož, da bi nasprotoval srčnim težnjam svojega sina. Zato mu je dejal tedaj:

"Za to imaš še dovolj časa, dragi moj otrok. Zazdaj se le z vstrajnostjo poprimi svojih študij. Ko jih dokončaš, se bova pomenila o tej zadevi."

Mladi dijak ni več omenil tega do svojega enindvajsetega leta. Naprej je do končal privatno šolo očetov Novaro in De Giusso, potem pa je nadaljeval svoje študije v sosednem seminarju. Leta 1875. je dobil odvetniško diplomu. Zatem je šel pred svojega očeta ter mu rekel:

"Papa, zdaj sem pravnik. In prosim te, da mi izpolniš željo, ki jo že izza svoje mladosti nosim v svojem srcu."

In tako je vstopil v kolegij Capranica v Rimu, kjer je bil čez štiri leta zatem posvečen v duhovnika. Koj na to je vstopil v akademijo za cerkvene plemenitaše odkoder ga je potem poklical monsignor Rampolla za svojega zasebnega tajnika. Leta 1893. je poveril papež Lev XIII. Rampolli poslaništvo v Madridu, ki je bilo velikanske važnosti in pomena. Saj je bilo treba diplomatičnim potom poravnati spor med Španijo in Nemčijo radi Karolinskih otokov. Mladi duhovnik Giacomo Della Chiesa se je takoj izpočetka priku-pil velikemu državniku Rampolli. Zato pa ga je tudi izuril v diplomatični umetnosti tako, kakor bi ga ne bil mogel nihče drugi. In mladi duhovnik je bil nadvse dovzeten učenec, poln odločnosti in natančnosti, poln duhovitosti in humorja. Njegova govorica je bila jedrnata in nagla, živahna in duhovita, poleg tega je pa natanko vedel, kdaj je treba govoriti in kdaj molčati.

(Konec prihodnjšč.)

Kovaški vajenec Janezek.

Bilo je na večer. Solnčna krogla je pravkar izginila za gore, in mračne sence so se razprostrle nad ravanjo.

Pred ubožno kočo se igrata majhna otroka. Tedaj ju pokliče mati iz veže k večerji, in malčka naglo odbrzita v hišo. V sobi je otožno, pusto in hladno. Kajti le malokdaj se prikrade vanjo toplo solnce skozi majhna in nizka okna, čez katera sega globoko slaba slamnata streha. V kotu stoji siromašna postelja, in na tem ubožnem ležišču sedi bolni hišni gospodar držeč skodelico juhe v tresoči se roki. Revež boleha, že dolgo časa, že več mesecev.

Mati prinese torej skledo na mizo, in starejša sestra sede med oba malčka, ki sta bila še nekoliko preokorna in nerodna.

Po jedi so morali otroci moliti, in potem jim je mati velela v posteljo. Ali otročjad se danes ni dala ugnati izlahka. Oklenivši se matere okoli vratu in oprijemši se je za roke so ieli prosiačiti in prosiačiti: "Mati dovoli nam ostati toliko časa pokonci, da pride Janezek iz mesta."

"Ne, ne," jih mati zavrne na kratko. "Le pojdite v posteljo! V sobi je preblatno za vas, Janezek pride prav kmalu domov in vam želi potem lahko noč."

Po teh besedah vtihnemo otroci, in malčka jo nevoljno mahmeta za starejšo sestro v čumnato.

Posrkavši svojo juho spet leže oče na blazino, zavzdihne bolestno ter vpraša svojo ženo: "Mati, ali bo kmalu osem ura?"

"Da, kmalu", ga potolaži žena ter postavi majhno posodico jedi na skoraj že mlačno peč. Nato stopi k oknu, oderte za krpano zaveso ter se zagleda koprnoče v daljino. Mesec je bil medtem, že dokaj visoko splezal na vedrem nebu, in njegov blede svit se siplje na izhujšana lica revežne žene.

Slednjič se komaj slišno začujejo odmevi daljnih korakov, ali prisluškujoče

uho pričakujoče matere jih ne izgreši. Kmalu odhiti odpirat vrata, in čez nekaj minut že objema ljubeča mati svojega najstarejšega otroka.

Žnjim je prišlo tudi veselje v hišo.

Pred dvema letoma se je bil šel Janezek učiti kovaškega obrta k pridnemu in poštenemu kovaškemu mojstru v bližnje mestce. In odkar ima nedeljsko šolo za sabo, prihiti vsako soboto zvečer domov, da prebije nedeljo med svojimi domačimi.

Mati mu sname nahrbtnik z ramen ter vzame čepico z glave, kakor bi bil še vedno njen mali ljubček. Nato pohiti deček k ležišču svojega bolnega očeta, sede na kraj njegove postelje ter ga prime za izhujšano roko: "Kako se počutiš, oče?"

"Dobro, dobro, samo da si ti doma. Ali si bil pa tudi priden in poslušen ta teden?"

"Da, da, oče!" In deček poboža bolni ku obe roki "Danes imam nekaj zate, oče. Vidiš, steklenico vina mi je dala mojstrovina žena samo zate, ker sem ji vsak večer po delu nacepil drv. Napitnino sem tudi dobil ta teden. Zanj sem kupil nekoliko mesa za jutri. V nahrbtniku je, mati, oboje." — Tisti hip zakliče otročjad iz spalne čumnate: "Janezek, Janezek!"

Dobri deček odide koj nato v otroško spalnico, stopi k postelji ter poseže obeta-joče v žep.

In tedaj se razvesele malčki naglas. Silno so bili srečni in veseli vsled malenkostnega darilca, ki ga jim je ponudil bratec. Bolnik se zadovoljno nasmehne na postelji ter sklene roke proti nebu z vdanim usmevom. Mati gre v nahrbtnik po vino in meso ter si otre solzo sreče z lica. Nato pokliče dečka k mizi in sede poleg nje. Janezek povžije z veliko slastjo skromno večerjico, potem pa prične praviti naglas svoje doživljaje minolega tedna. Končavši svoje pripovedovanje strese še pičli ostanek novcev iz svojega mošnička na mizo.

Mati ga pristrčno poboža po licu in čelu.

Janezek pa nasloni svojo plavolaso glavičo na materna prsa ter zašepeče dobrosrčno: "Mati, ko se izučim, vam bom pomagal z večjimi svotami."

Slednjič se je popolnoma stemnilo, in tišina je zavladovala po celi koči. Otroci so pospali, in oče je tudi zadremal. Janezek si je poiskal svoje ležišče v podstrešni sobici. Mati je stala poleg njegove postelje ter vprašala svojega ljubljene otroka natiho: "Janezek, ali pa tudi moliš vsak dan?"

"Da, mati, gotovo. Toda zdaj pojdi po-

čivat! Zdiš se mi že jako utrujena," še pristavi deček proseče.

Ali mati ni šla. Sedla je k njegovemu ležišču, ter ostala toliko časa pri njem, dokler ni zaspal. Ležal je mirno in pokojno zdravih in cvetočih lic.

Tedaj se dvigne srečna žena, se skloni nad spečim dečkom, prekriža ga na čelu, in ustne se ji premikajo. Nekaj šepečejo nad otrokom čisto natiho. Gotovo je bila to molitev, ki ji je priklopela iz dna duše za njenega pridnega, nedolžnega dečka.

Iz Slovenskih naselbin.

Pittsburgh, Pa. — 18., 19. in 20. oktobra smo obhajali katoliški Slovenci v Pittsburghu 40 urno pobožnost. Ob tej priliki je imel vsakdo izmed nas lepo priložnost, da je opravil svojo izpoved ter pristopil k mizi Gospodovi. Saj smo imeli med sabo gospode duhovnike, ki so večji slovenskega angleškega, hrvaškega in nemškega jezika.

Najlepši in najgledljivejši prizor v imenovanih dneh je nam nudila procesija šolskih otrok pod vodstvom g. župnika in šolskih sester ob navzočnosti drugih osmerih gospodov duhovnikov. V vzornem redu in iskreni pobožnosti se je premikala nedolžna mladež v slavnostnem izprevodu ter prepevala pobožne pesmi v slovenskem, angleškem in latinskem jeziku v čast in slavo božjo. Zato pa vsa čast in hvala šolski mladini in čestitim sestram! Ponos-

ni smo na katoliško zavednost naše župnije.

Tem potom se presrečno zahvaljujemo tudi vsem gg. duhovnikom, ki so prišli k nam, zlasti pa Rev. Vrhuncu, Rev. Blažiču in Rev. Lavriču, ki so nam oznanjevali v prekrasnih besedah božjo besedo, nas obiskovali ter nam dajali sv. zakramente.

Še nekaj moramo pripomniti. G. župnik je prej večkrat priporočal našim odraslim dekletom ter jih vabil, naj se udeležijo slavnostne cerkvene procesije. Ali povedati moramo, da se je je udeležilo prav pičlo število. Tem prav odkrito priznaje! Za one pa, ki se je niso udeležile, nam je žal, in jih le pomilujemo. Kajti rajše so se skrivale pod zvonikom in se potikale na koru, kakor pa da bi bile vstopile v vrsto pobožnih vernikov.

Poročevalec.

ZAHVALA.

Velečeni g. urednik Ave Maria!

Prosim, sprejmite teh naslednjih par vrstic v svoj list, ki mi je nad vse priljubljen.

Bila sem štiri leta bolna ter se zelo pogosto borila s smrtjo med tem časom. A sedaj, hvala Bogu, že lahko hodim v cerkev in tudi delam pomalem. Za vse to se pa imam zahvaliti blaženi devici Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Nothburgi. Kajti le ti mogočni svetniki so mi izprosili zdravje od vsega močnega Boga. Druge rojakinje, če je katera iz med vas v tako težkem položaju, kakor sem bila jaz, naj se obrne s polnim zaupanjem na imenovane priprošnike ter se jim izroči v iskreni molitvi!

M. S.

ZAHVALA.

"Ave Maria" je list, ki budi v nas zlasti ljubezen do naše ljubljene nebeške matere Marije. Zato ga priporočam vsem Slovencem in Slovenkam.

Bila sem hudo bolna. Vsa doktorska zdravila so bila brezuspešna, vsi denarni izdatki zaman. Ko pa sem se priporočila z zaupnim srecem rajski kraljici ter jo prosila pomoči v svoji bolezni, se je kar vidoma boljšalo moje stanje, in zdaj sem popolnoma okrevala.

Zato jo kličimo neprenehoma na pomoč ter se z vsem zaupanjem obračamo nanjo!

T. T.

Za mesec november, ki je posvečen molitvi za naše rajnike, je najprimernejši molitvenik

"TOLAŽBA DUŠAM V VICAH".

Ta pobožna knjižica je že dokaj razširjena med slovenskim ljudstvom. Saj vna katoličane za plemenito delo usmiljenja, za pomoč dušam v vicah, ki ne bo brez poplačila v nebesih.

Cena tej knjižici z rdečo obrezo je 50 centov. Dobi se jo v upravnistvu našega lista "Ave Marija".

ZA CERKEV SV. FRANČISKA SERAFIN-SKEGA V ŠISKI SO DAROVALI: Miss Antonia Vidie, \$1.40; Miss Anna Lopartz, 50c.; Mr. Leo Milkovich, \$1.00; Miss Anna Lampe, \$10.00; skupaj \$12.90.

Mož. popolnoma izučen v vrtnarstvu, poljedelstvu in vinarstvu, z dobrimi izpričevali iz starega kraja, išče službe, najraje v kakem župnišču. Pripravljen je opravljati tudi vsa domača dela. Natančnejše podatke pove iz prijaznosti upravnistvo "Ave Marije".

—o—

Slovenska knjigarna v Brooklynu, N. Y., 1. N. 15th St., ima na prodaj najnovejšo velezanimivo knjigo:

"ZLOČIN V SARAJEVU"

Tragična smrt prestolonaslednika Fran Ferdinanda in njegove soproge vojvodinje Hohenberg. Življenje in tragična smrt pokojnikov je v tej knjigi po najboljših virih ganljivo in zgodovinsko zanesljivo popisana. — Lično knjigo krasi 36 slik. Cena posamezni knjigi je, če pomislimo obširnost knjige in veliko število umetniških slik, naravnost nizka, namreč 50c. Hitro naročite, dokler ne poide, pišite na: Slovenska Knjigarna, 1 North 15th St., Brooklyn, N. Y.

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem!

Svoji k svojim! ➡

Clevelandčani!

➡ Svoji k svojim!

SLOVENSKA VELETRGOVINA

J. F. TURK CO.

5707—5709 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

DEPARTEMENT STORE.

Velika domača trgovina z najnovejšimi ženskimi oblekami. Vedno najnovejša moda. V zalogi imamo vedno sveže blago po zelo znižanih cenah, kakor: ženske klobuke, vse vrste spodnje obleke, blago na yarde. Lepe obleke za šolarje, dečke in deklice, vse kar potrebujete zase in za celo družino. — Priporočamo našo trgovino nevestam in družicam. Na izbiri dobite krasne poročne obleke, šopke in vence. Pri nas je zaloga obuval za celo družino. — Naši delavci in uslužbeni so Slovenci.

F. J. TURK COMPANY

5707—5709 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

➡ Clevelandčani! Svoji k svojim! ➡

Vsem cenjenim rojakom se priporočam.

GEORGE J. SCHWARZ
The Largest and most Reliable
FURNITURE AND CARPET HOUSE
IN BUSHWICK, RIDGEWOOD & GLENDALE SECTIONS

1277-79-81-83 MYRTLE AVE. & HART ST.

POZOR!

POZOR!

Krasna prilika!

5% popusta vsem bralcem "Ave Maria"!

Velika prodaja pohištva, karpetov, sploh vse, kar se potrebuje v dobro urejenem stanovanju. Pojdite in se prepričajte. Povejte, da ste brali oglas v "Ave Maria."

Najbolje boste postreženi pri sloveči trdki

GEORGE J. SCHWARZ

1277-79 — 81-83 Myrtle Ave.,

Cor. Hart St.

Brooklyn, N. Y.